

PSYCHOLOGICAL SCIENCES

ВПЛИВ КАРАНТИННИХ ЗАХОДІВ НА ЕМОЦІЙНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Потоцька І.С.,

*Вінницький національний медичний університет
імені М.І. Пирогова (Україна)*

*к.психол.н., доцент кафедри медичної психології та психіатрії
з курсом післядипломної освіти*

Рисинець Т.П.,

*Вінницький національний медичний університет
імені М.І. Пирогова (Україна)*

к.психол.н., доцент кафедри нормальної фізіології

Лойко Л.С.,

*Вінницький національний медичний університет
імені М.І. Пирогова (Україна)*

к.психол.н., доцент кафедри нормальної фізіології

Лойко Є.Є.

*Вінницький національний медичний університет
імені М.І. Пирогова (Україна)*

к.мед.н., доцент кафедри дитячої хірургії

THE IMPACT OF QUARANTINE MEASURES ON THE EMOTIONAL WELL-BEING OF STUDENT YOUTH

Pototska I.,

Pirogov National Medical University, Vinnitsia (Ukraine)

PhD in Psychological Sciences, assistant professor of the Department of Medical Psychology and Psychiatry with the course of postgraduate education

Rysynets T.,

Pirogov National Medical University, Vinnitsia (Ukraine)

PhD in Psychological Sciences, assistant professor of the Department of Normal Physiology

Loiko L.,

Pirogov National Medical University, Vinnitsia (Ukraine)

PhD in Psychological Sciences, assistant professor of the Department of Normal Physiology

Loiko Y.

Pirogov National Medical University, Vinnitsia (Ukraine)

PhD in Medical Sciences, assistant professor of the Department of Pediatric Surgery

АНОТАЦІЯ

У статті розглядається динаміка емоційних станів студентської молоді при впровадженні карантинних заходів в Україні, таких як: стурбованість-боягузство, комфорт-дизкомфорт, зорієнтованість-дезорієнтованість, страх за власне здоров'я. Також студентами було оцінено загрози для них та членів їх родин, у зв'язку із поширенням COVID-19.

ABSTRACT

The article considers the dynamics of emotional states of student youth in the implementation of quarantine measures in Ukraine, such as: anxiety-cowardice, comfort-discomfort, orientation-disorientation, fear for their own health. Students also assessed the threats to them and their families in connection with the spread of COVID-19.

Ключові слова: емоційні стани, світова пандемія, актуальні загрози, карантинні заходи, студентська молодь.

Keywords: emotional states, global pandemic, current threats, quarantine measures, student youth.

Постановка проблеми. Мабуть, найактуальнішою проблемою сьогодення є пандемія корона вірусу серед населення не лише України, а й усього

світу. Майже рік всі мешканці планети перебувають у незвичних для себе умовах існування, спричиненими поширенням вірусу COVID-19, внаслідок чого всі почали розуміти, що таке карантин,

маски, рукавички та антисептики. Всі ці обмеження безпосередньо вплинули не лише на спосіб життя, а й на психологічний стан людей.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Введення карантинних заходів через поширення COVID-19 позбавляє людей звичних форм життєдіяльності, що, звичайно, відображається на емоційному благополуччі кожної людини. Останні науково-практичні конференції у різних галузях науки представляють результати досліджень змін та особливостей переживання карантинних обмежень та особливостей посткоїдного синдрому [2]. Карантинні обмеження викликають стресову реакцію, що найчастіше і є предметом дослідження сучасних психологів [1]. Але емоційний ряд не зводиться лише до стресу і проявляється і в інших емоційних переживаннях [3].

Отож, одразу після впровадження карантину у Вінницькому національному медичному університеті імені М.І. Пирогова (ВНМУ) з 12 березня 2020 року, після виходу студентів на дистанційне навчання нами було розроблено авторський опитувальник для діагностики емоційного стану студентів ВНМУ в умовах пандемії.

Метою даного дослідження було емпірично дослідити вплив карантинних заходів на емоційне благополуччя студентської молоді.

Дослідження проводилось серед студентів 1-6 курсів спеціальностей «Медична психологія», «Лікувальна справа», «Педіатрія», «Стоматологія» ВНМУ. Протягом 4-х тижнів щопонеділка 16, 23, 30 березня та 6 квітня, одні і ті ж самі студенти давали відповіді на запитання авторського опитувальника для того, щоб ми могли дослідити зміни в їх емоційному стані при поширеності захворюваності на COVID-19 та поступовому впровадженні карантинних заходів в Україні. У дослідженні взяли участь 86 осіб, з яких 53 особи жіночої та 33 особи чоловічої статі. Відсоткове співвідношення вибірки за статтю представлено на слайді. Середній вік досліджуваних складав 19,6 років. Ми опитали студентів, чи відносяться вони до «груп ризику» захворюваності на коронавірус (хворі на цукровий діабет, люди із захворюванням серцево-судинної або дихальної системи та інше). 65,1% студентів зазначили що не мають хронічних захворювань а 34,9% - належать до «груп ризику».

Виклад основного матеріалу. Задля дослідження динаміки їх відношення до карантинних заходів, студентам було задано одні і ті ж запитання чотири рази з тижневим інтервалом.

Відповіді на запитання «Чи стежите Ви за розвитком епідеміологічної ситуації в Україні та Світі?» представлені на рисунку 1.

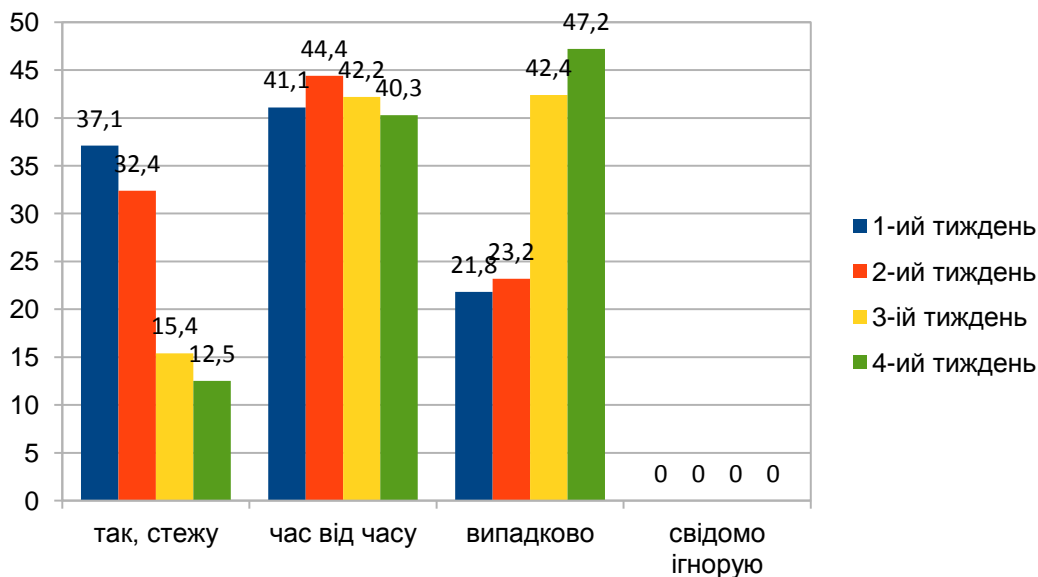

Рис.1. Відображення у відсотках контролю студентами ситуації навколо пандемії COVID-19

Як ми бачимо з рисунку, на першому тижні студенти більше моніторили новини та інформацію стосовно пандемії. На другому, третьому та четвертому тижнях, ця активність знизилася. Приємно, що у вибірці студентів медиків відсутні люди, які

свідомо ігнорували інформацію про поширення захворювання, та які не вірили в існування такої хвороби.

На запитання «Наскільки Ви дотримуєтеся режиму карантину (соціального обмеження, самоізоляції)?» відповіді студентів були такими, як представлені на рисунку 2.

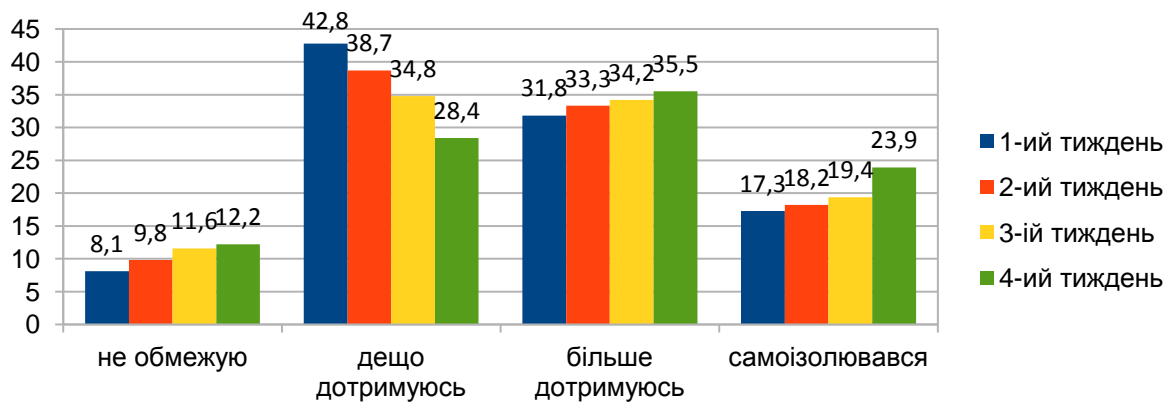

Рис.2. Відображення у відсотках дотримання студентами карантинних норм

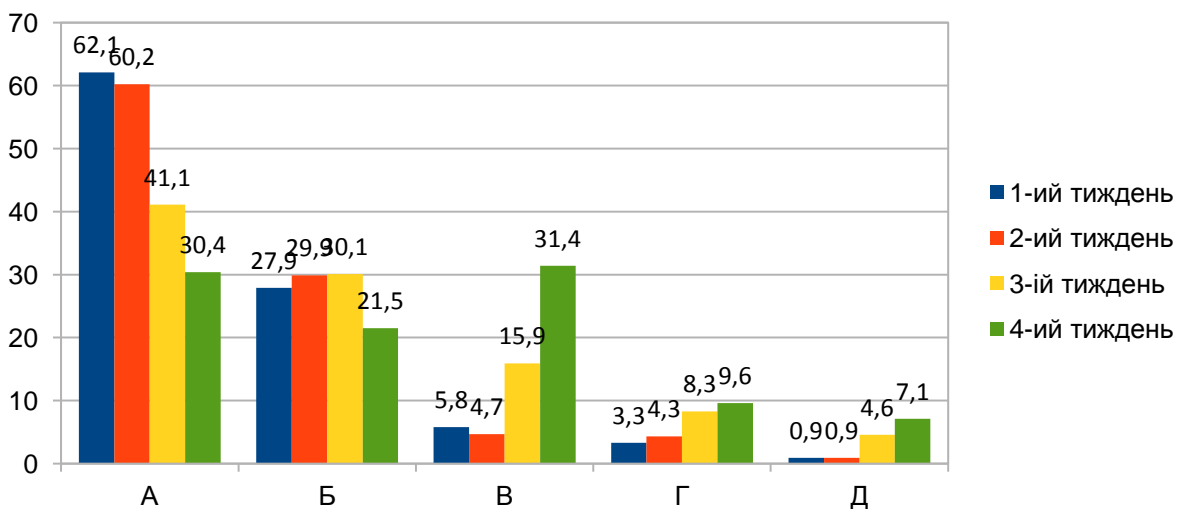
Відповідь «ні, зовсім не обмежую себе» стабільно була найменш обраною студентами впродовж всього чотирьохтижневого опитування.

Зріс відсоток студентів, які за впровадження карантинних заходів самоізолювалися від інших людей. На нашу думку, це пов'язано з професійною приналежністю студентів. Адже студенти медицини розуміють специфіку поширення вірусу та дотримуються розпоряджень Міністерства охорони здоров'я.

Далі ми запитали студентів - на їх думку, чи впливає навчання в медичному університеті на їх

ставлення до епідемії. 90,1% студентів ВНМУ вважає, що їх ставлення до світової пандемії є більш серйозним, та їх дії є більш відповідальними під час впровадження карантинних заходів, ніж у інших людей.

Наступним кроком ми досліджували динаміку емоційних станів студентів за впровадження карантинних заходів. На рисунку 3 ми бачимо відображення стурбованості студентів наявністю в Україні корона вірусної інфекції.

де А — дуже стурбований, Б — стурбований, В — достатньо стурбований, Г — дещо стурбований, Д — абсолютно спокійний

Рис.3. Відсоткове відображення стану стурбованості студентської молоді у зв'язку зі світовою пандемією

Можна сказати, що одразу після введення карантину, рівень стурбованості студентів був дуже високий. Наша країна, і всі країни світу вцілому, за останнє століття не зустрічалися з такого роду вірусами. Ні держава, ні медики не знали як запобігти поширенню інфекції, як лікувати таке захворювання, як продовжувати максимально ефективну та безпечну життєдіяльність. Засоби масової інформації та Міністерство охорони здоров'я інформувало громадян про шляхи передачі інфекції, особливості взаємодії з іншими людьми та про місця, куди можна звертатися за інформацією та до-

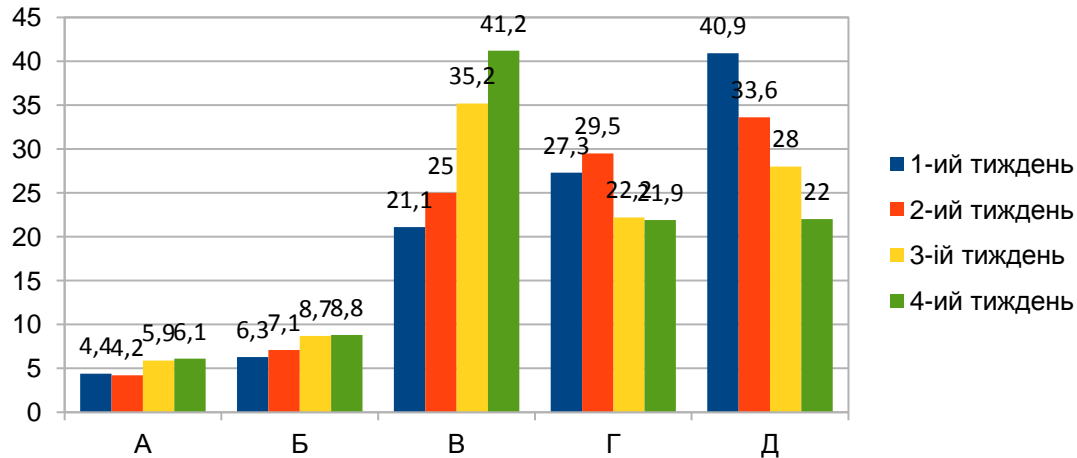
помогою і це спрацювало, адже рівень стурбованості та тривоги почав знижуватися. І вже на 4 тиждень карантину відсоток стурбованих та спокійних студентів практично не відрізнявся.

На запитання «Який емоційний стан Ви переживаєте на даний момент?», переважна більшість студентів упродовж всього проведеного дослідження наголошувала на переважанні у них почуття надії. Студенти розуміють, що карантинні обмеження є тимчасовими та вірять, що медицина велична наука, яка зможе здолати COVID-19.

Наступними емоційними станами, що досліджувався, були сміливість (як суб'єктивне почуття впевненості), або боягузтво, як невпевненість у собі та очікування поганих подій. Сміливість проявлялася у студентів більшою мірою протягом всього опитування. Лише на другому тижні опитування (23 березня), рівень сміливості раптово знизився та зріс рівень невпевненості. Саме в той

період в Україні було зафіксовано перші смерті від COVID-19, і, на нашу думку, саме це спричинило це явище.

Цікаві результати було отримано при вивченні почуття комфорту та дискомфорту студентів. Результати представлені на рисунку 4.

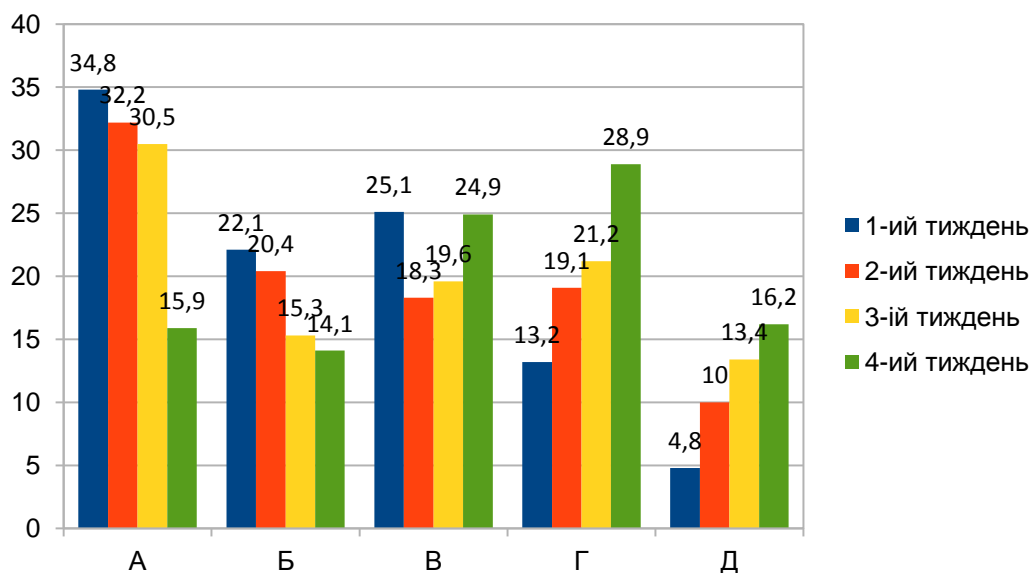
де А — комфорт, Б — достатній комфорт, В — середній комфорт, Г — деякий дискомфорт, Д — абсолютний дискомфорт

Рис.3. Відсоткове відображення перебування у стані комфорту-дискомфарту студентської молоді

На першому тижні опитування більшість студентів заявляли про почуття комфорту, яке вони отримують, у зв'язку із перебуванням дома, у зв'язку із впровадженням дистанційного навчання, коли з'явилась можливість виспатися, якісно харчуватися та нікуди не поспішати. Ситуація різко почала

змінюватися, і вже на четвертому тижні перебування в самоізоляції, студенти відчували дискомфорт від постійного перебування дома, неможливості виходити на вулицю та обмеження соціальних контактів.

Співвідношення станів орієнтації та дезорієнтації студентів представлено на рисунку 5.

де А — повна дезорієнтація, Б — дезорієнтація, В — відносна орієнтація, Г — зорієнтованість, Д — повна зорієнтованість

Рис.5. Відсоткове відображення перебування у стані зорієнтованості-орієнтації студентської молоді

Впродовж чотирьох тижнів спостерігається перехід деорієнтованості студентів у ситуації в якій вони опинились, в стан визначеності. На початку поширення коронавірусної інфекції існувало багато

міфів про шляхи передачі та високу кількість летальних випадків у людей при наявності такого захворювання. Пандемію порівнювали із зомбі апокаліпсом який загрожує існуванню людства вцілому. Міністерство охорони здоров'я задіяло

максимально заходів щодо інформування громадян при впровадженні заходи безпеки та інформувало людей щодо шляхів профілактики коронавірусної інфекції, що і сформувало у людей орієнтованість в ситуації.

Далі, опитувані студенти повинні були оцінити за 5-ти бальною шкалою рівень впливу на їхній емоційний стан різних загроз за п'ятибальною шка-

лою, де 1-відсутність загрози, 5-дуже висока загроза. Результати представлені у вигляді середнього арифметичного значення вибірки.

Для представлення результатів з оцінки загрози для власного здоров'я, ми порівняли результати студентів з наявними та відсутніми у них хронічними захворюваннями. Результати представлені на рис.6.

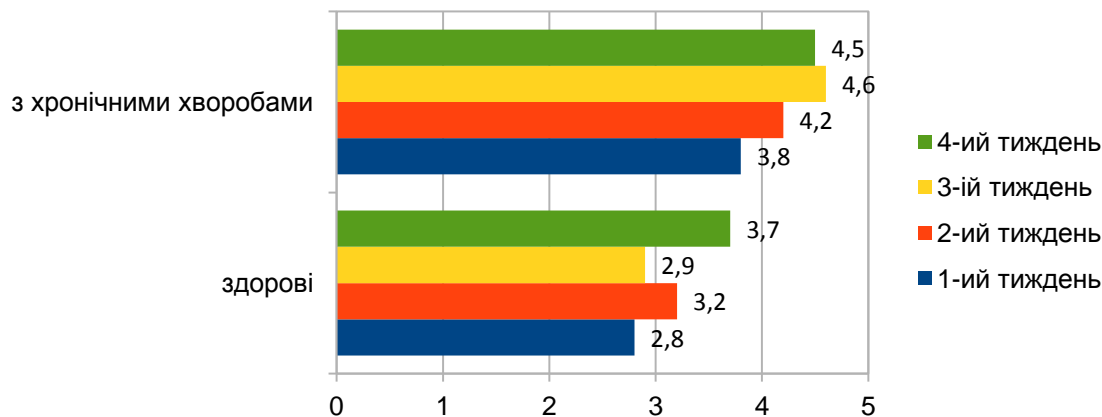

Рис.6. Порівняння результатів стурбованості власним здоров'ям у зв'язку зі світовою пандемією студентів "умовно здорових" зі студентами з хронічними хворобами (середні значення)

У студентів з хронічними захворюваннями рівень стурбованості значно вищий ніж у вибірці умовно здорових студентів. І ще спостерігається динаміка до зростання цієї занепокоєності. В умовно здорових студентів, рівень хвилювання за власне здоров'я знаходиться у показниках дещо вищими за середні, але воно не змінюється упродовж

чотирьох тижнів. Юність, це період, коли більшість студентів ще не зустрічалися з серйозними хворобами, вони сприймають себе сильними та невразливими для більшості захворювань.

Результати самооцінювання студентами інших загроз представлені у таблиці 1.

Таблиця 1.

Динаміка самооцінки актуальних загроз студентами у зв'язку із поширенням коронавірусної інфекції (середні значення)

Актуальні загрози	1-ий тиждень	2-ий тиждень	3-ій тиждень	4-ий тиждень
Загроза власному фінансовому благополуччю	2,1	2,4	2,7	2,9
Загроза фінансовому благополуччю рідних	2,2	2,4	2,5	2,8
Загроза задоволення потреби у спілкуванні	3,9	4,1	4,3	4,7

Загрозу фінансовому благополуччю, що виникла в наслідок впровадження карантинних заходів в країні, студенти не оцінили як велику. Вони оцінюють її в показниках нижче середнього як при хвилюванні за власні кошти, так і за турботи про кошти близьких і рідних. На нашу думку, це пов'язано з віковими особливостями юнацького віку. Більшість студентів медичного університету більшість часу відводять на навчання і не мають можливості працювати. Це, в свою чергу, формує більш «легке» ставлення до грошей. Студенти не турбуються про гроші, адже їх фінансування лягає на плечі батьків, і ці загрози їх особисто не стосуються.

Впровадження в Україні карантину стало для студентів загрозою у задоволенні потреби в спілкуванні з близькими та друзями. Протягом всього дослідження рівень цієї загрози залишався досить високим. Провідної діяльністю юнацького віку є спілкування з однолітками та інтимне особистісне

спілкування з друзями. Студенти звикли до активного студентського життя, і не були готові до введених обмежень в соціальних контактах, які запровадили під час карантину.

Висновки. Студенти медичного університету більш усвідомлено та відповідально поставилися до впровадження карантинних заходів в Україні – дотримувалися правил самоізоляції та турбувалися про стан здоров'я близький та рідних.

Найбільш гостро вони переживали відсутність живого спілкування під час провадження карантинних заходів.

Провідними емоційними станами студентів при впровадженні карантинних заходів були: перехід стану стурбованості у стан спокою та перехід стану дезорієнтованості студентів у стан орієнтації та визначеності. Стан комфорту, який виник на початку введення карантину пов'язаний з можливістю перебувати дома змінився на дискомфорт від неможливості спілкуватися з однолітками.

Почуття надії супроводжувало студентів упродовж усього періоду дослідження, як надія на відповідальну роботу медичних працівників, створення вакцини від коронавірусної інфекції та як вікова особливість – надія на світле майбутнє.

Література

1. Галецька І.І., Климанська Л.Д., Климанська М.Б., Горошенко М.В. Переживання та поведінка студентської молоді в умовах карантину COVID-19: страх чи внутрішня мотивація детермінують превентивну поведінку / І.І. Галецька, Л.Д. Климанська, М.Б. Климанська, М.В. Горошенко // THE PSYCHOLOGICAL JOURNAL. – 2020. –Vol. 64. – С. 36-52.

2. Досвід переживання пандемії covid-19: дистанційні психологічні дослідження, дистанційна психологічна підтримка: матеріали онлайн-семінірів 23 квітня 2020 року «Досвід карантину: дистанційна психологічна допомога і підтримка» та 15 травня 2020 року «Дистанційні психологічні дослідження в умовах пандемії covid-19 і карантину» / [за наук. ред. М.М. Слюсаревського, Л.А. Найдюнової, О.Л. Вознесенської]. – К. : ІСПП НАПН України, 2020. – [електронне видання]. – 121 с.

3. Потоцька І.С. Залежність суб'єктивного переживання щастя від ціннісно-мотиваційних орієнтацій у сучасній студентській молоді/ І. С. Потоцька, О. О. Белов, В. А. Герасимук, А. В. Новицький // Медична психологія. - 2019. - Т. 14, № 1. - С. 19-22.